

SPEELGOED MUSEUM

MECHELEN VZW

DOELGROEP: leerkrachten 4e, 5e, 6e leerjaar

JAAR VAN UITGAVE: 2017

LESMAF SPELEN OVERAL TER WERELD

**SPEELGOED
MUSEUM** MECHELEN
VZW

Nekkerspoelstraat 21
2800 Mechelen

T 015 55 70 75

F 015 55 20 85

info@speelgoedmuseum.be

www.speelgoedmuseum.be

BTW: BE 0424 444 482

Beste leerkracht,

Fijn dat u aan de slag gaat met onze lesmap bij het spelatelier 'Spelen overal ter wereld'.

Tijdens het atelier zullen u en uw leerlingen zowel passief als actief **kennismaken met spel en speelgoed uit landen over de hele wereld**. In het museum starten jullie met een begeleid bezoek aan de tentoonstelling 'Toy stories: multicultureel spelergoed'. Deze tentoonstelling schetst een kleurrijk beeld van spelculturen wereldwijd aan de hand van foto's, videofragmenten en heel wat collectiestukken. Nadien verhuizen jullie naar een atelierruimte, waar jullie de landen situeren op de kaart en zelf enkele spelletjes uit verschillende werelddelen uitproberen.

We willen aantonen dat spelen **een recht is voor alle kinderen**: jongens en meisjes, arm en rijk, ongeacht in welk land ze wonen.

In deze lesmap vindt u een aantal opdrachten om het museumbezoek in de klas voor te bereiden. Indien jullie voorbereid zijn, zal de gids hier tijdens jullie bezoek naar verwijzen. Op deze manier wordt de **museumervaring** nog **interactiever**, wat maakt dat ze langer blijft. Bewaar gerust een aantal opdrachten voor na het bezoek. Zo kan u het thema ook nadien nog laten leven in de klas en kunnen uw leerlingen hun opgedane indrukken verwerken.

Daarnaast vindt u in deze lesmap **achtergrondinformatie over kinderrechteneducatie en het wereldwijde Kinderrechtenverdrag**. Hierin verklaren we waarom het zinvol is om het thema 'recht op spel' in de klas te behandelen.

Ten slotte willen we u vragen om, zowel in de klas als tijdens het museumbezoek, samen met ons te waken over een **positief klasklimaat**. Samen spelen en samen leren is immers pas echt leuk als we elkaar respecteren.

Wij wensen jullie veel leer- en speelplezier!

Tot binnenkort in het Speelgoedmuseum,

De dienst Publiekswerking

Deze lesmap kwam tot stand in **samenwerking met Plan België**, een organisatie voor ontwikkelingssamenwerking. Vanaf september 2014 tot september 2017 bundelden we de krachten in **Project Speelvogel**, een educatief traject over het recht op spel. Voor meer informatie over het kinderrechteneducatieve werk van Plan België, neem een kijkje op de website <http://kinderrechtenschool.be>. Hier vindt u bovendien nog meer interessant lesmateriaal om in de klas mee aan de slag te gaan.

INHOUDSOPGAVE

BEOOGDE EINDTERMEN	4
ALGEMENE INTRODUCTIE: SPEL EN SPEELGOED IN NOORD EN ZUID	7
OPDRACHTEN VOOR IN DE KLAS	9
▪ Het (Speelgoed)museum: kringgesprek	9
▪ Toy stories: multicultureel spelerfgoed - een eerste indruk	11
▪ Interview: mijn lievelingsspeelgoed/mijn lievelingsspel	13
▪ Tentoonstelling/voorstelling van het lievelingsspeelgoed/lievelingsspel	15
▪ Stellingenspel	17
▪ De speelgoedwedstrijd	20
ACHTERGRONDINFORMATIE	22
▪ Het Kinderrechtenverdrag	23
▪ Kinderrechteneducatie	25
▪ Toy stories: multicultureel spelerfgoed	26
▪ TIP: Ontleen gratis het interactief klasspel 'Iedereen Speelvogel!'	27
BIJLAGEN	28
▪ Foto gevel Speelgoedmuseum	29
▪ Interviewbladen: het lievelingsspeelgoed/lievelingsspel van ...	30
▪ Vragen bij de speelgoedfoto + speelgoedfoto's	32

BEOOGDE EINDTERMEN

Met het uitvoeren van de opdrachten uit deze lesmap, en door deelname aan het spelatelier, werk je aan het bereiken van heel wat eindtermen. Deze lijst is niet volledig.

De attitudes worden met een asterix (*) aangeduid.

WERELDORIENTATIE

Wereldoriëntatie – Maatschappij

Sociaal economische verschijnselen

De leerlingen

4.4 kunnen illustreren dat welvaart zowel over de verschillende landen in de wereld als in België ongelijk verdeeld is.

Politieke en juridische verschijnselen

De leerlingen

4.13 kunnen het belang illustreren van de fundamentele Rechten van de Mens en de Rechten van het Kind. Ze zien daarbij in dat de rechten en plichten complementair zijn.

4.15 kunnen illustreren op welke wijze internationale organisaties ernaar streven om het welzijn en/of de vrede in de wereld te bevorderen.

MUZISCHE VORMING

Muzische vorming – Beeld

De leerlingen kunnen

1.1 door middel van kunst- en beeldbeschouwing een persoonlijk waardeoordeel ontwikkelen over beelden en beeldende kunst van vroeger, van nu en van verschillende culturen.

1.2 door betasten en voelen (tactiel), door kijken en zien (visueel) impressies opdoen, verwerken en erover praten.

1.3 beeldinformatie herkennen, begrijpen, interpreteren en er kritisch tegenover staan.

1.4* plezier en voldoening vinden in het beeldend vormgeven en genieten van wat beeldend is vormgegeven.

1.5 beeldende problemen oplossen, technieken toepassen en gereedschappen en materialen hanteren om beeldend vorm te geven op een manier die hen voldoet.

1.6 tactiele, visuele impressies, ervaringen, gevoelens en fantasieën op een beeldende manier weergeven.

Muzische vorming – Drama

De leerlingen kunnen

3.1* genieten van een gevarieerd aanbod van voor hen bestemde culturele activiteiten.

3.4 spelvormen in een sociale en maatschappelijke context hanteren.

3.5 ervaringen, gevoelens, ideeën, fantasieën uiten in spel.

3.7* genieten van, praten over en kritisch staan tegenover het eigen spel en dat van anderen, de keuze van spelvormen, onderwerpen, de beleving.

Muzische vorming – Media

De leerlingen kunnen

- 5.3 soorten van eenvoudige hedendaagse audiovisuele opnamen en weergavetoestellen (informatiedragers) aanwijzen, benoemen en ze creatief bedienen.

Muzische vorming – Attitudes

De leerlingen kunnen

- 6.1* blijvend nieuwe dingen uit hun omgeving ontdekken.
- 6.2* zonder vooroordelen naar kunst kijken en luisteren.
- 6.3* genieten van het muzisch handelen waardoor hun expressiemogelijkheden verruimen.
- 6.4* vertrouwen op hun eigen expressiemogelijkheden en durven hun creatieve uitingen tonen.
- 6.5* respect betonen voor uitingen van leeftijdsgenoten, behorend tot eigen en andere culturen.

NEDERLANDS

Nederlands – Luisteren

De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = beschrijven) de informatie achterhalen in

- 1.1 een voor hen bestemde mededeling met betrekking tot het school- en klasgebeuren;
- 1.3 een uiteenzetting of instructie van een medeleerling, bestemd voor de leerkracht;

De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = structureren) de informatie op een persoonlijke en overzichtelijke wijze ordenen bij:

- 1.5 een uiteenzetting of instructie van de leerkracht;
- 1.6 een voor hen bestemde instructie voor een buitenschoolse situatie;

De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = beoordelen) op basis van, hetzij de eigen mening, hetzij informatie uit andere bronnen, de informatie beoordelen die voorkomt in:

- 1.8 een discussie met bekende leeftijdgenoten;
- 1.9 een gesprek met bekende leeftijdgenoten

Nederlands – Spreken

De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = beschrijven) het gepaste taalregister hanteren als ze:

- 2.1 aan leeftijdgenoten over zichzelf informatie verschaffen;
- 2.2 aan iemand om ontbrekende informatie vragen;
- 2.3 over een op school behandeld onderwerp aan de leerkracht verslag uitbrengen;

De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = structureren) het gepaste taalregister hanteren als ze:

- 2.5 vragen van de leerkracht in verband met een behandeld onderwerp beantwoorden;
- 2.6 van een behandeld onderwerp of een beleefd voorval een verbale/non-verbale interpretatie brengen, die begrepen wordt door leeftijdgenoten;
- 2.7 bij een behandeld onderwerp vragen stellen die begrepen en beantwoord kunnen worden door leeftijdgenoten;
- 2.8 een instructie geven zodat iemand die vertrouwd is met de situatie, ze kan uitvoeren.

De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = beoordelen) het gepaste taalregister hanteren als ze op basis van vergelijking, hetzij met hun eigen mening, hetzij met andere bronnen:

- 2.9* in een gesprek kritisch reageren op de vragen en opmerkingen van bekende volwassenen;
- 2.10* tijdens een discussie met bekende volwassenen over een behandeld onderwerp passende argumenten naar voren brengen.

Nederlands – Lezen

De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = structureren) de informatie ordenen die voorkomt in:

- 3.4 voor hen bestemde school- en studieteksten en instructies bij schoolopdrachten;

Nederlands – Schrijven

De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = kopiëren)

- 4.1 overzichten, aantekeningen, mededelingen op-en overschrijven.

De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = beschrijven):

- 4.2 een oproep, een uitnodiging, een instructie richten aan leeftijdgenoten.

4.8* De leerlingen ontwikkelen bij het realiseren van de eindtermen voor spreken, luisteren, lezen en schrijven de volgende attitudes:

- * luister-, spreek-, lees- en schrijfbereidheid;
- * plezier in luisteren, spreken, lezen en schrijven;
- * bereidheid tot nadenken over het eigen luister-, spreek-, lees- en schrijfgedrag;
- * bereidheid tot het naleven van luister-, spreek-, lees- en schrijfconventies;
- * weerbaarheid.

SOCIALE VAARDIGHEDEN

Sociale vaardigheden – domein relatiewijzen

- 1.1 De leerlingen kunnen zich op een assertieve wijze voorstellen.
- 1.2 De leerlingen kunnen in omgang met anderen respect en waardering opbrengen.
- 1.3 De leerlingen kunnen zorg opbrengen voor iets of iemand anders.
- 1.4 De leerlingen kunnen hulp vragen en zich laten helpen.
- 1.5 De leerlingen kunnen bij groepstaken leiding geven en onder leiding van een medeleerling meewerken.
- 1.6 De leerlingen kunnen kritisch zijn en een eigen mening formuleren.

Sociale vaardigheden – domein gespreksconventies

- 2. De leerlingen kunnen in functionele situaties een aantal verbale en niet-verbale gespreksconventies naleven.

Sociale vaardigheden – domein samenwerking

- 3. De leerlingen kunnen samenwerken met anderen, zonder onderscheid van sociale achtergrond, geslacht of etnische origine.

ALGEMENE INTRODUCTIE: SPEL EN SPEELGOED IN NOORD EN ZUID

SPEL EN SPEELGOED

Spelen betekent plezier maken en op hetzelfde moment verschillende dingen bijleren. Bijvoorbeeld: al spelend cognitieve vaardigheden trainen, leren samenspelen, creativiteit ontwikkelen, ... Om te spelen kan je gebruik maken van speelgoed. Speelgoed is iets wat gemaakt wordt om mee te spelen. Maar ook voorwerpen die niet gemaakt zijn om mee te spelen, kunnen speelgoed zijn. Als een kind zich amuseert met kartonnen dozen, dan is dat speelgoed! Speelgoed kan gekocht worden in een winkel. Er zijn kinderen die zo handig zijn dat ze hun speelgoed zelf maken. Zij beleven aan het maken zelf ook veel plezier, en spelen dus eigenlijk twee keer. Jammer genoeg is dit niet altijd een bewuste keuze. Soms is het uit noodzaak, omdat een gezin niet genoeg geld heeft om speelgoed te kopen. Een ding is zeker: de creativiteit wordt dan ten volle ontwikkeld.

Speelgoed is bovendien tijdloos. Dit betekent dat het bijna altijd heeft bestaan. In de Oudheid bestonden reeds poppen, tollen, bikkels, hoepels, windvliegers, ... Het is niet helemaal zeker dat al deze voorwerpen enkel als speelgoed dienden. Sommige poppen bijvoorbeeld werden gebruikt voor een godsdienst.

Wat, waar en waarmee kinderen spelen, hangt ook af van de manier waarop ze leven. Mensen die voortdurend rondtrekken, zullen niet veel speelgoed hebben. Zij zullen vooral met natuurmateriaal spelen. Blaadjes, takjes, ... die ze in de natuur vinden en weer kunnen laten liggen. Waar het warm is, spelen kinderen vooral buiten. Waar het koud is, spelen ze vooral binnen. Jongens en meisjes die nu kind zijn, kunnen in vergelijking met vroeger minder buitenspelen. Er is meer verkeer en er worden meer huizen gebouwd.

Toch is het leuk om vast te stellen dat er, naast verschillen, heel veel gelijkenissen zijn tussen spel en speelgoed: vroeger en nu, in het Noorden en in het Zuiden.

NOORD EN ZUID

Als we over de wereld spreken, hoor je vaak de begrippen 'het Noorden' en 'het Zuiden'. Maar wat betekenen deze begrippen nu precies?

Het Zuiden is een verzamelbegrip voor alle ontwikkelingslanden. Een ontwikkelingsland is een land dat voldoet aan ten minste drie van de volgende criteria:

- een laag inkomen per hoofd van de bevolking
- een lage levensverwachting

- geringe scholing
- gebrekkige voeding.

Het gaat vaak om landen die vroeger door een ander land werden gekoloniseerd. Meestal liggen deze landen in het Zuiden van de wereld, vandaar de benaming 'het Zuiden'. Toch klopt dit niet altijd. Australië en Nieuw-Zeeland bijvoorbeeld zijn geen ontwikkelingslanden. De meeste ontwikkelingslanden liggen in Latijns-Amerika, Afrika, Zuid- en Zuidoost Azië.

De groep geïndustrialiseerde landen zijn de landen uit **het Noorden**. België is een voorbeeld van een land uit het Noorden. Deze landen verlenen vaak steun aan ontwikkelingslanden. Er bestaan verschillende nationale en internationale organisaties voor ontwikkelingssamenwerking die hiervoor acties opzetten, waarmee ze uitleggen waarom ontwikkelingssamenwerking belangrijk is.

Aandachtspunt

Het is belangrijk om de bevolking van een land niet te stereotyperen. Bijvoorbeeld: In Afrikaanse landen leven niet alle mensen in armoede, in Europese landen verdienen niet alle mensen veel geld.

OPDRACHTEN VOOR IN DE KLAS

Het (Speelgoed)museum: kringgesprek

KLASOPSTELLING: *kring*

BENODIGDHEDEN: *foto gevel Speelgoedmuseum (zie bijlage)*

Musea bestaan er in verschillende soorten en maten. Niet iedereen brengt even regelmatig een bezoek aan een museum. Misschien zitten er in jouw klas wel kinderen die nog nooit een museum bezochten. Daarom kan het nuttig zijn om voordien een kringgesprek te houden over wat een museum, en het Speelgoedmuseum in het bijzonder, precies is.

Een museum

1. Wat is een museum?

Een museum is een plaats waar een verzameling wordt bewaard en tentoongesteld.

- * Wie heeft er thuis een verzameling?
- * Zou je jouw verzameling graag eens tentoonstellen?

2. Wie is al eens naar een museum geweest?

- * Wat voor een museum heb je bezocht? *(kunst, natuur, sport, speelgoed, ...)*
- * Wat was er te zien in het museum? *(schilderijen, foto's, videofragmenten, ...)*
- * Waar was het museum? *(in welke stad, binnen of in openlucht, ...)*
- * Was het een groot of een klein museum? *(aantal verdiepingen, aantal tentoonstellingszalen,...)*

Het Speelgoedmuseum

3. Wie is al eens naar het Speelgoedmuseum in Mechelen geweest?

4. Wat denk je dat in het museum tentoongesteld wordt? *(allerlei speelgoed: poppen, speelgoedautootjes, gezelschapsspellen, ...)*

TIP: Bekijk aandachtig de foto van het Speelgoedmuseum. Op de gevel staan speelgoedillustraties. Wat herken je?

5. Het Speelgoedmuseum ziet speelgoed als 'een spiegel van de grote wereld'. Wat bedoelt het museum hier volgens jou mee?

Spel en speelgoed zijn van alle tijden en van alle mensen. Speelgoed vertelt veel over evoluties in de samenleving en over de leefwereld van mensen. Voorbeeld: Het interieur van een Playmobil-poppenhuis uit 2017 verraadt veel over het interieur van echte huizen in 2017: er staat een computer in het bureau, een vaatwasmachine in de keuken, ... Dit maakt dat

poppenhuizen een 'spiegel van het dagelijks leven' zijn. Zo komt het dat het Speelgoedmuseum zijn volledige collectie onderbracht in verschillende spiegels.

* Andere voorbeelden van spiegels in het Speelgoedmuseum zijn: spiegel van mobiliteit, spiegel van creativiteit en spiegel van samen zijn. Kan jij voorbeelden bedenken van speelgoed of spelletjes die je onder deze spiegels zou plaatsen?

Mobiliteit: auto's, vliegtuigen, boten, ...

Creativiteit: muziekinstrumenten, knutselwerken, ...

Samen zijn: gezelschapsspellen, speelplaatsspellen, ...

* Is het Speelgoedmuseum volgens jou een groot museum?

Ja, het museum heeft drie verdiepingen. Wij bezoeken tijdens het spelatelier de tentoonstelling op de derde verdieping. Deze heeft een oppervlakte van maar liefst 480 vierkante meter.

Museumregels

Al naargelang de groep is het nuttig op voorhand even stil te staan bij de museumregels. Vraag je leerlingen of ze denken dat onderstaande zaken wel of niet mogen in een museum. Wie bedenkt een alternatief voor iets wat niet mag?

- lopen *(alternatief: rustig wandelen)*

- roepen *(alternatief: rustig praten)*

- door elkaar praten *(alternatief: je vinger opsteken en je beurt afwachten)*

- museumobjecten/vitrinekasten aanraken *(alternatief: aandachtig kijken)*

- interactieve elementen aanraken, zoals bijvoorbeeld drukknoppen *(dit mag, deze elementen zijn hier speciaal voor ontworpen)*

- vragen stellen *(uiteraard mag dit, de gids beantwoordt ze graag)*

Het helpt om de leerlingen te laten vertellen waarom iets niet mag. Je mag bijvoorbeeld niet lopen omdat je dan andere bezoekers stoort, je raakt geen vitrinekasten aan omdat ze dan vuil worden of kapot gaan, ...

Vlak voor het museumbezoek kan je de museumregels nog eens opfrissen.

KLASOPSTELLING: 4 groepjes

BENODIGDHEDEN: 4 foto's en 4 vragenbladen (zie bijlage) + schrijfgierief

Tijdens het spelatelier zullen jullie de tentoonstelling 'Toy stories: multicultureel spelergoed' bezichtigen. Deze tentoonstelling toont spel en speelgoed uit alle hoeken van de wereld. Met deze opdracht krijgen jouw leerlingen een eerste indruk van wat er zoal in de tentoonstelling gepresenteerd wordt.

Verdeel je klas in vier groepjes.

Geef een beetje achtergrondinfo bij de tentoonstelling:

Om de tentoonstelling op te bouwen, werden onder andere interviews afgenomen met mensen die ergens anders opgroeiden. Zij komen niet uit België, maar uit een ander land – soms heel ver weg. Zo spraken medewerkers van het Speelgoedmuseum met mensen uit China, Peru, Burundi, ...

Al deze mensen vertelden wat hun lievelingsspel of lievelingsspeelgoed is, waar en wanneer zij er mee spe(e)l(d)en, ... Sommige mensen schonken zelfs een stuk speelgoed aan het museum!

*De titel van de tentoonstelling is dan ook toepasselijk: **'Toy stories, multicultureel spelergoed'**. 'Toy stories' is Engels voor 'verhalen over speelgoed'.*

Vertel je leerlingen dat een gids van het Speelgoedmuseum jou al een aantal foto's van speelgoed opstuurde. Het zijn foto's van speelgoed uit de tentoonstelling. Kunnen je leerlingen, zonder bijkomende informatie, achterhalen over welk speelgoed het gaat?

Geef iedere groep één foto met een bijhorend vragenblad erbij (zie bijlage achteraan). Laat elk groepje de foto bekijken en de vragen bespreken.

VRAGEN

- Welk soort speelgoed is dit?
- Uit welk werelddeel/land komt het?
- Van wie is het speelgoed? (jongen of meisje, welke leeftijd, ...)
- Hoe moet je er mee spelen?
- Uit welk materiaal bestaat het?
- Onder welke van onderstaande spiegels zou je het speelgoed plaatsen? Waarom?
 - > Spiegel van mobiliteit
 - > Spiegel van creativiteit
 - > Spiegel van het dagelijks leven
 - > Spiegel van samen zijn

Laat de leerlingen hun antwoorden opschrijven en meebrengen tijdens het museumbezoek. **In het museum krijgen ze de kans om hun ideeën te presenteren aan de gids en de rest van de klas.** Zo zullen ze ontdekken of ze het bij het rechte eind hadden...

TIP

Laat elk groepje onderling de rollen verdelen. De leerlingen kiezen een verantwoordelijke die in het museum het woord zal voeren, iemand anders leest de vragen voor tijdens het groepswerk, nog iemand anders noteert de antwoorden, ...

UITBREIDING

'Zag je, in België of wanneer je in het buitenland op vakantie was, kinderen ooit een spel spelen dat je (nog) niet kende?'

Zo ja, kan je hier iets meer over vertellen?'

waar, wat, wie, hoe, ...

Laat je leerlingen hun ervaringen met elkaar delen.

Interview: mijn lievelingsspeelgoed/mijn lievelingsspel

KLASOPSTELLING: groepjes van 2

BENODIGDHEDEN: interviewbladen (zie bijlage), eventueel lievelingsspeelgoed en magazines, reclamefolders, blanco papier, teken- en knutselmateriaal.

Deze opdracht doet je leerlingen nadenken over hun eigen spelgewoonten. Vraag een dag voordien aan je leerlingen om al eens na te denken over wat hun lievelingsspel is, of om de volgende dag hun lievelingsspeelgoed mee te nemen naar de klas. Afhankelijk van de keuze die je maakt, lees je hieronder verder bij 'mijn lievelingsspeelgoed' of bij 'mijn lievelingsspel' (zie pagina 14).

Mijn lievelingsspeelgoed

Je vroeg alle leerlingen om hun lievelingsspeelgoed mee te nemen naar de klas. Nu mogen ze dit erbij nemen.

Wat zouden ze vertellen mocht iemand van de televisie hen interviewen over hun lievelingsspeelgoed?

Laat je leerlingen per twee zitten. Elk om beurt kunnen ze interviewer en geïnterviewde zijn.

PS: De vragen die je leerlingen elkaar stellen, stelden we ook aan mensen die meewerkten aan de tentoonstelling!

HET LIEVELINGSSPEELGOED VAN ...

- Wat is jouw naam, leeftijd, woonplaats?
- Wat is jouw lievelingsspeelgoed?
- Waar komt jouw lievelingsspeelgoed vandaan? (zelfgemaakt, gekocht of gekregen)
- Uit wat voor materiaal is het gemaakt?
- Met wie speel je er het liefste mee? (alleen, met vrienden, met broer of zus, ...)
- Wat is jouw favoriete plek om met jouw lievelingsspeelgoed te spelen? (buiten of binnen: in de boomhut in je tuin, onder je bed in je slaapkamer, ...)
- Kan je nog ander speelgoed opsommen waar je graag mee speelt? Geef vier voorbeelden.

Mijn lievelingsspel

Je vroeg je leerlingen om na te denken over hun lievelingsspel. Nu is het tijd om elkaar te interviewen. Laat je leerlingen per twee zitten. Elk om beurt kunnen ze interviewer en geïnterviewde zijn.

PS: De vragen die je leerlingen elkaar stellen, stelden we ook aan mensen die meewerkten aan de tentoonstelling!

HET LIEVELINGSSPEL VAN ...

- Wat is jouw naam, leeftijd, woonplaats?
- Wat is jouw lievelingsspel?
- Hoe speel je het spel? (spelregels)
- Heb je materiaal nodig om het spel te spelen?
 - > Zo ja: welk materiaal?
 - > Kan je het materiaal ook zelf maken? (voorbeeld: voetballen met een leeg blikje)
- Met wie speel je het spel het liefst? (alleen, met vrienden, met broer of zus, ...)
- Waar speel je het spel het liefst? (buiten of binnen)
- Kan je nog vier andere spelletjes opsommen die je graag speelt?

UITBREIDING

Zitten in jouw klas kinderen met een andere culturele achtergrond?

Kennen ze misschien iemand met een andere culturele achtergrond? We denken bijvoorbeeld aan mama, papa, oma of opa, neefjes of nichtjes. Of misschien de buurvrouw of de plaatselijke bakker?

Kunnen je leerlingen deze personen eventueel gaan interviewen? Helemaal boeiend wordt het als ze de interviews kunnen opnemen (met een dictafoon, videocamera, ...). Bekijk of beluister de interviews achteraf in de klas. Of misschien kan je iemand uitnodigen op school, om te vertellen over zijn/haar lievelingsspeelgoed van vroeger of nu?

Wil een Chileense mama over haar lievelingsspeelgoed vertellen voor de camera?

Misschien is de Turkse bakker wel bereid een demonstratie te geven van zijn lievelingsspel in de klas?

TIP Als je je leerlingen hun lievelingsspeelgoed liever niet laat meenemen naar school, kan je ze in magazines, reclamefolders of op het internet op zoek laten gaan naar een afbeelding. Een andere mogelijkheid is om je leerlingen een tekening te laten maken, een kleiwerkje te laten boetseren,... afhankelijk van de beschikbare tijd en het materiaal. Hetzelfde kunnen je leerlingen doen om hun lievelingsspel af te beelden.

Tentoonstelling / voorstelling

BENODIGDHEDEN: eventueel lievelingsspeelgoed en teken/knutselwerkjes van de leerlingen.

Mijn lievelingsspeelgoed

Tijd om alle lievelingsspeelgoed aan elkaar voor te stellen!

Alle leerlingen mogen hun lievelingsspeelgoed tentoonstellen op hun bank.

Laat één groep de klas rondwandelen om de tentoonstelling te bekijken. De andere helft blijft achter zijn bank staan om een woordje uitleg te geven of vragen te beantwoorden. Nadien doe je hetzelfde met de andere helft van de klasgroep.

UITBREIDING

Indien je voldoende tijd en ruimte hebt, kan je de tentoonstelling tijdelijk een apart plekje op school geven. Nodig niet enkel medeleerlingen uit, maar ook de andere klassen en leerkrachten om tijdens de pauze een kijkje te gaan nemen.

Laat de kinderen optreden als echte curatoren. Een curator is tegelijkertijd organisator en verantwoordelijke van de tentoonstelling. Dit houdt in dat je leerlingen zelf een leuke titel voor de tentoonstelling kiezen. Tegelijk kunnen ze nadenken over de opstelling en indeling ervan.

Kunnen ze het speelgoed misschien indelen in spiegels, net zoals dat het geval is in het Speelgoedmuseum? Om op school promotie te maken voor hun tentoonstelling, kunnen je leerlingen leuke flyers ontwerpen. Natuurlijk mogen ze ook niet vergeten om tijdens de tentoonstelling de bezoekers rond te leiden, net zoals een echte gids in een museum dat doet!

Mijn lievelingsspel

Tijd om alle lievelingsspelletjes aan elkaar te presenteren! Aangezien er geen tastbaar materiaal is, kan je er een 'levende tentoonstelling' van maken. Laat je leerlingen in duo's (interviewer en geïnterviewde) hun lievelingsspellen uitbeelden voor de klas. Vooraf krijgt elk duo enkele minuten tijd om te bespreken hoe ze het toneeltje precies willen aanpakken. Extra uitdaging: niet met elkaar praten tijdens het uitbeelden.

Kunnen de anderen raden over welk spel het gaat?

- > Kennen alle leerlingen het spel?
- > Hoe komt het dat het spel meteen geraden wordt? Of waarom duurt het lang?
- > Laat je leerlingen na het uitbeelden kort vertellen waarom dit hun lievelingsspel is.

UITBREIDING

Je kan een aantal spelletjes uitkiezen om even met de hele klas uit te proberen. Achteraf kan je bespreken en evalueren: vonden de andere leerlingen het spel net zo leuk? Waarom wel, of waarom niet?

TIP

Liet je je leerlingen afbeeldingen zoeken, een tekening maken, een boetseerwerkje,...? Maak een klascollage van 'ons lievelingsspeelgoed/lievelingsspel' of toon alle werkjes in een mini- tentoonstelling.

Stellingenspel

KLASOPSTELLING: *kring*

BENODIGDHEDEN: *kaartjes met stellingen*

Met deze opdracht gaan jullie in gesprek over het thema spel, en spelstereotypen in het bijzonder. Alle leerlingen worden aangemoedigd om hun eigen mening te geven.

*Een **stereotype** is een vaststaand beeld over een groep mensen, dat niet helemaal overeenkomt met de realiteit. Het is vaak gebaseerd op een vooroordeel, dat kan versterkt worden door de media. Iedereen uit de groep wordt op dezelfde manier bekeken. Een voorbeeld van een spelstereotype: als één jongen niet graag met poppen speelt, spelen alle jongens niet graag met poppen.*

Schrijf onderstaande uitspraken op kaartjes (één uitspraak per kaartje). Kies zelf welke en hoeveel uitspraken je selecteert. Stop alle kaartjes in een bokaal, en zet deze in het midden van de kring. Laat één van je leerlingen een uitspraak uit de bokaal nemen, en deze luidop voorlezen aan de anderen. Iedereen mag nu stemmen:

Wie akkoord gaat met de uitspraak, steekt zijn hand in de lucht.

Wie niet akkoord gaat met de uitspraak, doet niets.

Laat je leerlingen vertellen waarom ze al dan niet akkoord gaan. Duid eventueel de leerling die de uitspraak voorlas aan als gespreksmoderator.

Kunnen ze elkaar met goede argumenten van mening doen veranderen? Controleer dit door de leerlingen, eens het gesprek afgerond is, nogmaals hun hand (al dan niet) omhoog te laten steken. Hierna wordt er niet meer gediscussieerd. Er bestaat immers geen juist of fout antwoord, aangezien het over een eigen mening gaat!

TIPS

- Vraag je leerlingen om hun ogen te sluiten terwijl de uitspraak voorgelezen wordt, en ze pas na 10 tellen terug open te doen. Ze stemmen dus met hun ogen dicht. Op deze manier zijn ze niet beïnvloedbaar door elkaar.
- Bij iedere uitspraak vind je schuingedrukt enkele vragen die kunnen helpen om het gesprek op gang te brengen. Andere goede vragen om tussendoor te stellen, zijn:
 - *Waarom denk je dat?*
 - *Kan je een voorbeeld geven?*
 - *Heeft iedereen dezelfde mening?*

UITSPRAKEN

Spel en speelgoed

- **Om te spelen heb ik speelgoed nodig.**

Wat is speelgoed? Is een kartonnen doos ook speelgoed?

Zoek samen 5 voorbeelden van spelletjes waarvoor je geen speelgoed nodig hebt.

- **Spelen is leren.**

Wat kan je zoal bijleren tijdens het spelen?

Ga op zoek naar speelse manieren om: de maaltafels te oefenen, zinnen te splitsen in zinsdelen, je ruimtelijk inzicht te vergroten, je geheugen te trainen.

- **Spelen is mijn recht. Dit betekent dat ik tijdens het spelen alles mag.**

Wat mag niet tijdens het spelen?

Zoek een voorbeeld van een situatie waarbij het (samen)spelen niet zo leuk was. Hoe kwam dat?

Zoek een voorbeeld van een situatie waarbij het (samen)spelen goed ging. Hoe kwam dat?

- **Op spelen staat geen leeftijd.**

Op de doos van een gezelschapsspel lees je soms "van 9 tot 99 jaar". Wat betekent die leeftijds aanduiding, denken jullie?

Welke spelletjes spelen baby's graag?

Welke spelletjes spelen jullie (groot)ouders graag?

Spelen volwassenen genoeg?

- **Onze speelsituatie is beter dan de speelsituatie van kinderen 500 jaar geleden.**

Welke verschillen zijn er volgens jullie tussen spelen vroeger en nu? Wat zijn de voor- en nadelen hiervan?

TIP: denk aan de hoeveelheid speelgoed, het materiaal waaruit speelgoed gemaakt is, de tijd die kinderen hebben om te spelen, het verkeer op straat, ...

Sociaal-culturele stereotypen

- **Ik ken een spel uit een andere cultuur.**

Zijn er spelletjes die "typisch Belgisch" zijn? Welke spelletjes zijn dat?

Kennen jullie spelletjes die typisch zijn voor een andere cultuur? Welke?

Welke spelletjes zouden kinderen over de hele wereld spelen?

- **Je kan samenspelen met iemand die een andere taal spreekt.**

Speelde je al eens samen met iemand die een andere taal sprak? Hoe ging dat?

Voor welke spelletjes is praten niet nodig?

Bij welke spelletjes is taal net erg belangrijk?

- **In Afrikaanse landen spelen alle kinderen met zelfgemaakt speelgoed.**

Spelen kinderen in Afrika met videospelletjes? (Ja, sommige kinderen wel. Niet alle Afrikaanse gezinnen leven in armoede – dit is een stereotype.)

Wie heeft al eens zelf speelgoed gemaakt? Wat/welk materiaal gebruikte je hiervoor?

- **In België spelen alle kinderen liever computerspelletjes dan buiten te spelen.**

Wie van jullie speelt liever binnen dan buiten?

Zijn er bepaalde omstandigheden die maken dat je liever binnen of buiten speelt? (Denk bijvoorbeeld aan de weersomstandigheden, beschikbare ruimte, aard van het spel, ...)

- **Kinderen die in een arm gezin opgroeien, zijn veel creatiever dan kinderen die in een rijk gezin opgroeien.**

Wat is "creatief zijn" voor jullie?

Kan je creatief zijn als je met speelgoed uit de winkel speelt?

Gender stereotypes

- **Jongens mogen met poppen spelen.**

Hoe zou het komen dat we bij "met poppen spelen" vaak aan meisjes denken?

(Denk aan de media, reclamebladen, ...)

- **Meisjes mogen voetballen.**

Hoe zou het komen dat we bij "voetballen" vaak aan jongens denken?

Spelen de jongens en de meisjes tijdens de speeltijd samen voetbal?

- **Broers en zussen moeten hun speelgoed delen.**

Wat zijn de voor- en nadelen van speelgoed delen met je broer of zus?

- **Ik vind roos een meisjeskleur.**

Wat is jullie lievelingskleur?

Weetje: voor 1940 was het net omgekeerd, en was roos een jongenskleur. Roos werd beschouwd als "een sterke kleur".

- **Ik vind blauw een jongenskleur.**

Wat is jullie lievelingskleur?

Weetje: voor 1940 was het net omgekeerd, en was blauw een meisjeskleur. Blauw werd beschouwd als “een kwetsbare kleur”.

De speelgoedwedstrijd

KLASOPSTELLING: groepjes van vier

BENODIGDHEDEN: allerlei knutselmateriaal

Kinderen ervaren wat het is om een ongelijke start te krijgen, en hoe ze hier (al dan niet) creatief mee kunnen omspringen.

Eerste fase

De leerlingen werken in groepjes van vier. Met het knutselmateriaal moeten ze het beste stukje speelgoed ontwerpen dat ze kunnen bedenken; liefst één dat echt werkt. Het knutselmateriaal wordt verdeeld als volgt:

Groep 1 en 2 krijgen ieder een groot vel papier en vier potloden.

Groep 3 en 4 krijgen ieder een groot vel papier, vier potloden, twee gommen en een pakje kleurpotloden.

Groep 5 krijgt een groot vel papier, vier potloden, twee gommen, een pakje kleurpotloden, vier vellen gekleurd papier, twee scharen, lijm.

Groep 6 krijgt een groot vel papier, vier potloden, twee gommen, een pakje kleurpotloden, vier vellen gekleurd papier, vier scharen, lijm, vier vellen gekleurd karton, stokjes, tandenstokers, een liniaal, een perforator, metaaldraad, glitter.

Het materiaal waarmee geknutseld wordt, kan verschillen afhankelijk van wat beschikbaar is. Het is wel belangrijk dat het materiaal ongelijk verdeeld wordt. Een groepje krijgt veel meer dan alle anderen.

Als er meer dan zes groepjes zijn, krijgt ieder bijkomend groepje hetzelfde materiaal als groep 3 en 4.

Tweede fase

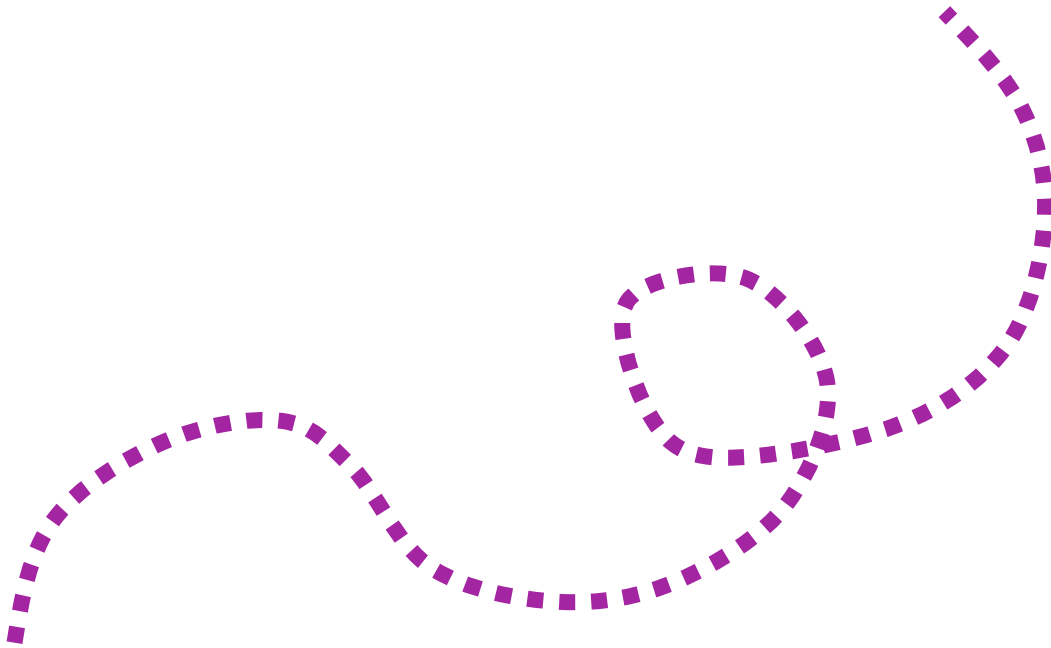
De leerlingen werken nu zo'n vijftien minuten aan hun speelgoed. Daarna kondig je aan dat ze nog tien minuten over hebben en er daarna een wedstrijd volgt om het beste stuk speelgoed te bekronen. Als de leerlingen bezwaar maken tegen de oneerlijke verdeling van het materiaal, kan je uitleggen dat daarover later een klasgesprek volgt en dat ze hun best moeten doen met wat ze gekregen hebben.

Derde fase

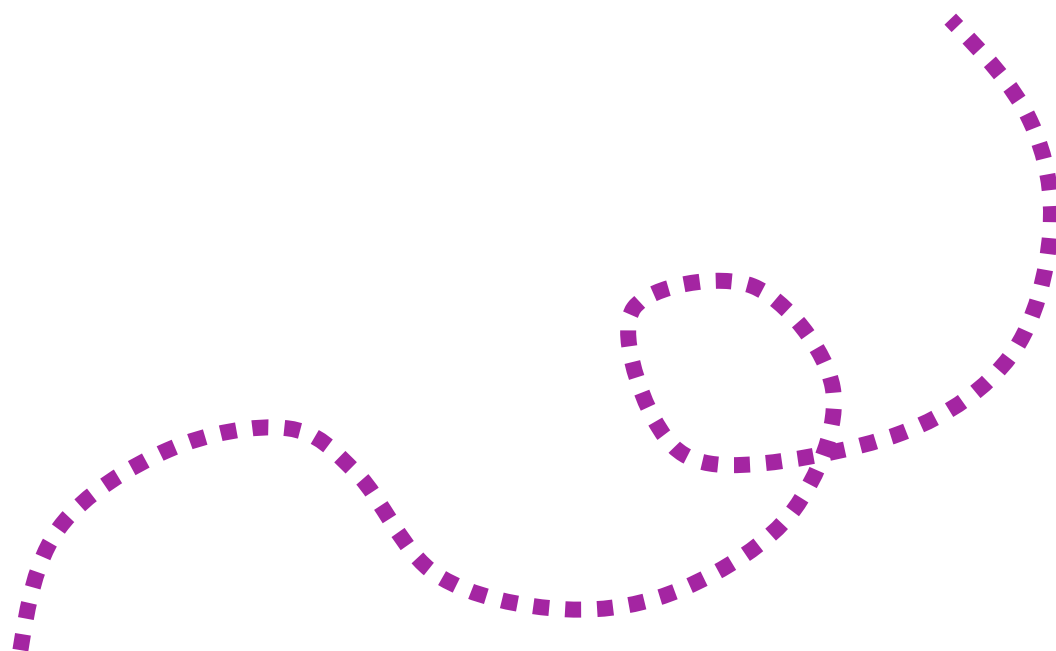
Als de werktijd verstreken is, komen alle groepjes samen. Een verantwoordelijke per groepje toont het stuk speelgoed dat de groep ontworpen heeft.

Vierde fase

In de klasgroep worden de gevoelens omtrent de ongelijke verdeling van het materiaal besproken. Hebben je leerlingen toch nog voor een mooi resultaat kunnen zorgen?

ACHTERGRONDINFORMATIE

HET KINDERRECHTENVERDRAG

In deze lesmap en tijdens het spelatelier komt het recht op spel aan bod, één van de rechten uit het Kinderrechtenverdrag.

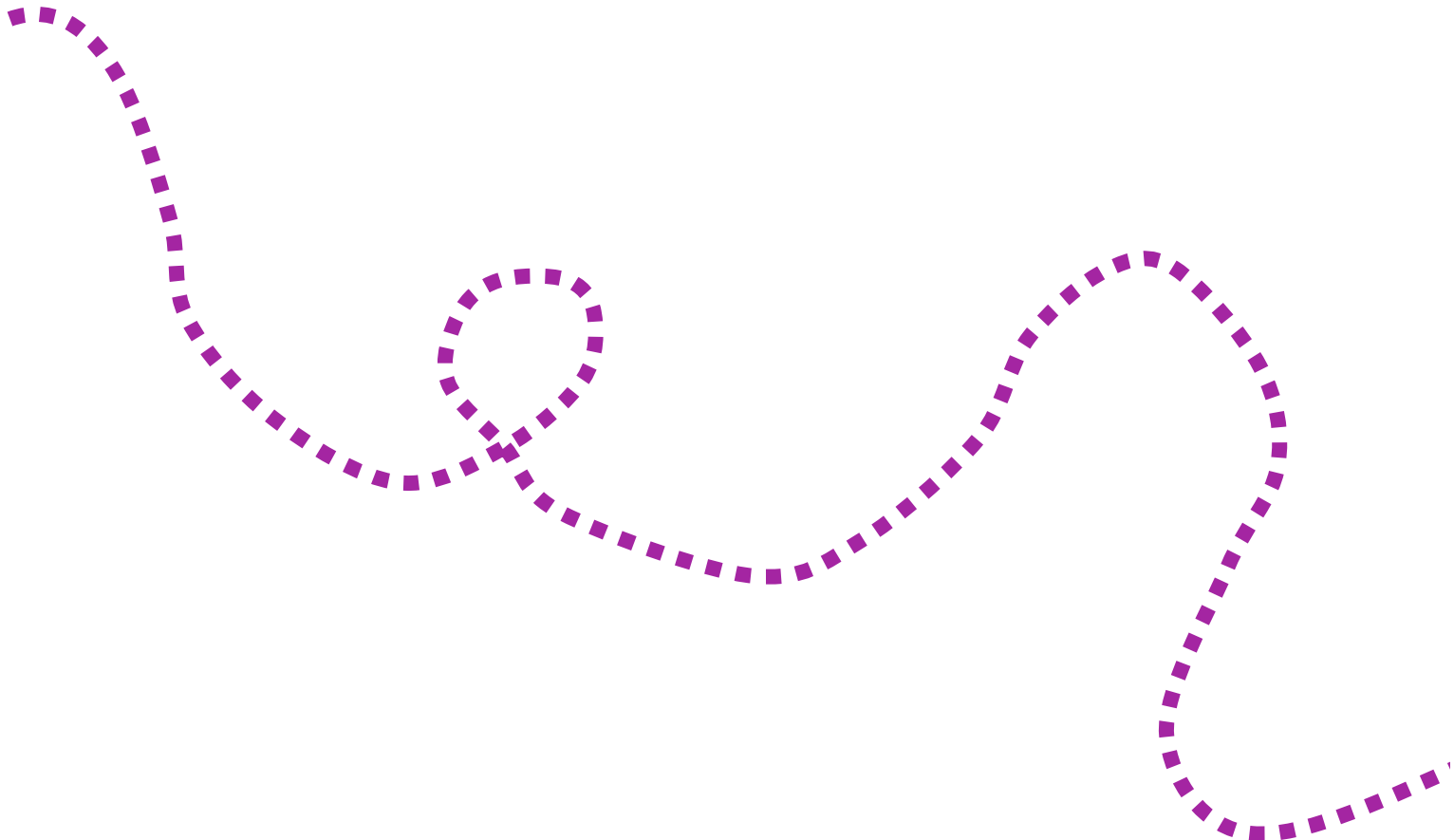
Wat is het Kinderrechtenverdrag precies?

Op 20 november 1989 wordt het Internationale Verdrag voor de Rechten van het Kind (IVRK) of het Kinderrechtenverdrag goedgekeurd door de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties. Het Kinderrechtenverdrag volgt de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens (1948) en de Verklaring van de Rechten van het Kind (1959) en is bindend voor alle lidstaten die het verdrag ratificeren.

Het verdrag bestaat uit 54 artikels, specifiek van toepassing op minderjarigen. Het Kinderrechtenverdrag werd ondertekend door alle landen ter wereld, exclusief de VS. België ratificeerde het Kinderrechtenverdrag op 16 december 1991, en het trad in werking op 15 januari 1992. Alle landen die het verdrag ratificeerden, engageren zich om toe te zien op de naleving van alle rechten uit het verdrag.

Minstens één keer om de vijf jaar moet elk land voor het Comité van Genève een verslag opstellen over de uitvoering en de vooruitgang omtrent de bepalingen in het Kinderrechtenverdrag. Dit Comité heeft als taak om toe te zien of het Verdrag wereldwijd gerespecteerd wordt. Tenslotte geeft het de verschillende landen aanbevelingen en advies om bepaalde punten te verbeteren.

Op de volgende pagina vind je alle kinderrechten – in kindertaal - op een rijtje gezet. Geef dit overzicht gerust een zichtbaar plekje in het klaslokaal!

- Art. 1. Als je nog geen 18 jaar bent, ben je een kind.
- Art. 2. Alle kinderen ter wereld hebben dezelfde rechten.
- Art. 3. Je hebt het recht op welzijn.
- Art. 4. Je hebt het recht je rechten uit te oefenen.
- Art. 5. Je hebt het recht om geholpen te worden bij het leren.
- Art. 6. Je hebt het recht op het leven.
- Art. 7. Je hebt het recht op een naam en een nationaliteit.
- Art. 8. Je hebt het recht om je identiteit te behouden.
- Art. 9. Je hebt het recht om bij je ouders te leven.
- Art. 10. Je hebt het recht om je met je familie te herenigen.
- Art. 11. Niemand mag je onrechtmatig naar het buitenland meenemen.
- Art. 12. Je hebt het recht om gehoord te worden.
- Art. 13. Je hebt recht op vrije meningsuiting.
- Art. 14. Je hebt recht om te denken wat je wilt en een eigen religie te kiezen.
- Art. 15. Je hebt het recht om samen te komen met andere kinderen.
- Art. 16. Je hebt recht op privacy.
- Art. 17. Je hebt recht op informatie om je te kunnen ontwikkelen.
- Art. 18. Je ouders zijn verantwoordelijk voor je.
- Art. 19. Je hebt het recht beschermd te zijn tegen alle vormen van misbruik.
- Art. 20. Je hebt het recht op bescherming als je geen familie meer hebt.
- Art. 21. Je kan geadopteerd worden als aan de juiste regels werd voldaan.
- Art. 22. Je hebt recht op bescherming als je vluchteling bent.
- Art. 23. Je hebt recht op aangepaste zorg als je een handicap hebt.
- Art. 24. Je hebt recht op gezondheidszorg.
- Art. 25. Indien je geplaatst bent, heb je recht op controle van de instelling.
- Art. 26. Je hebt recht op bescherming tegen armoede.
- Art. 27. Je hebt het recht je te ontwikkelen in goede omstandigheden.
- Art. 28. Je hebt recht op onderwijs.
- Art. 29. De school moet je stimuleren om op een goede manier te ontwikkelen.
- Art. 30. Je hebt recht op bescherming als je deel bent van een minderheid.
- Art. 31. Je hebt het recht om te spelen, op vrije tijd en rust.**
- Art. 32. Je hebt recht op bescherming tegen kinderarbeid.
- Art. 33. Je hebt het recht om beschermd te worden tegen drugs.
- Art. 34. Je hebt recht op bescherming tegen seksuele uitbuiting of misbruik.
- Art. 35. Niemand mag je ontvoeren, verkopen of gebruiken voor geld.
- Art. 36. Je hebt recht op bescherming tegen elke vorm van uitbuiting.
- Art. 37. Niemand mag je folteren, levenslang opsluiten of doden.
- Art. 38. Je hebt het recht op bescherming tegen oorlog.
- Art. 39. Je hebt recht op hulp indien je slachtoffer bent geweest.
- Art. 40. Je hebt het recht veroordeeld te worden als een kind.
- Art. 41. Je hebt het recht te worden beschermd door de wetten van je land.

KINDERRECHTENEDUCATIE

[Visie van Plan België]

Wat is kinderrechteneducatie?

Kinderrechteneducatie is kinderen...

1. ... informeren over hun eigen rechten. Kinderrechteneducatie begint bij het kennismaken met de eigen rechten. Kinderen in België op een aangepaste manier informeren over het bestaan van hun eigen rechten, is de eerste stap. Op die manier ontmoeten we kinderen en jongeren in hun eigen leefwereld.
2. ... leren om hun rechten te verdedigen. Wanneer kinderen het belang inzien van hun eigen rechten, zullen ze er ook voor opkomen. We leren hen competenties om hun rechten op een respectvolle manier te verdedigen.
3. ... stimuleren om de rechten van kinderen in het Zuiden te verdedigen. Deze stap legt de link naar het Zuiden en maakt inherent deel uit van kinderrechteneducatie. Kinderrechten zijn immers universeel. Kinderen beseffen dat de rechten die ze zelf hebben, gelden voor alle kinderen op de wereld. Kinderen en jongeren krijgen de nodige competenties om hier wereldwijd voor op te komen en zo uit te groeien tot solidaire wereldburgers.

Waarom is het zinvol om aan kinderrechteneducatie te doen in de klas?

Uit bovenstaande definitie blijkt dat wie aan kinderrechteneducatie doet, zorgt voor het informeren van kinderen over hun rechten en het ontwikkelen van bepaalde waarden, houdingen en vaardigheden. Op basis van het Kinderrechtenverdrag laat je kinderen nadenken over allerlei zaken. Niet zomaar over één specifiek recht, zoals het recht op spel, maar ook over respect voor zichzelf én voor anderen, preventie tegen geweld en pesten, inspraak, participatie, ... Je werkt aan het creëren van een kinderrechtenklimaat en vormt kinderen tot solidaire wereldburgers die zich niet alleen bewust zijn van de eigen situatie, maar ook van die van hun leeftijdsgenoten in het Zuiden.

De concrete uitwerking van kinderrechten op school is moeilijk in één hokje te stoppen, aangezien het toegepast kan worden op de hele schoolomgeving en een flink deel van het leerprogramma. Daarom kan kinderrechteneducatie transversaal over de leerjaren heen en vakoverschrijdend toegepast worden, verspreid over de hele schoolloopbaan.

TOY STORIES: MULTICULTUREEL SPELERFGOED

Inhoud

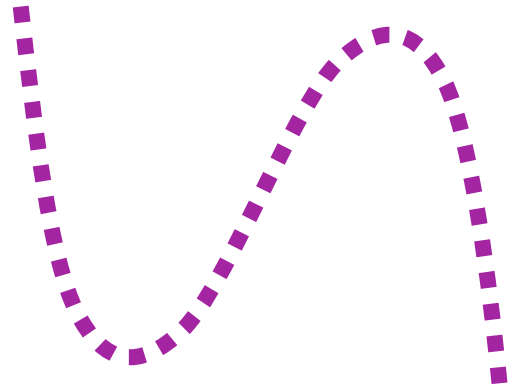
De tentoonstelling 'Toy stories: multicultureel spelerfgoed' is één van de meest recent vernieuwde afdelingen in het Speelgoedmuseum. Er wordt spelerfgoed uit andere culturen getoond. De collectiestukken en oneliners uit interviews schetsen de kindertijd van volwassenen. Filmpjes en foto's geven een beeld van de huidige spelsituatie.

Rode draad

De tentoonstelling is gestart vanuit interviews die we afnamen bij mensen uit verschillende culturen. We kwamen tot de ontdekking dat er naast een aantal verschillen eigenlijk veel gelijkenissen zijn tussen spel en speelgoed overal ter wereld. Dit wordt dan ook tot uiting gebracht in de tentoonstelling zelf. We kiezen niet voor een klassieke indeling per werelddeel, maar voor een indeling per thema waardoor de gelijkenissen heel sterk naar voor komen.

Thema's

- Dagelijks leven (poppen, fornuisjes, potjes en pannetjes, ...)
- Mobiliteit (auto's, vliegtuigen, ...)
- Creativiteit (muziekinstrumenten, knutselwerken, ...)
- Samen zijn (gezelschapsspellen, speelplaatsspellen, ...)

Belang van de tentoonstelling

De samenleving van vandaag is multicultureel. Misschien zitten er in je klas kinderen uit Marokko, Turkije, Congo, ... Iedereen neemt een stukje van zijn cultuur met zich mee. Als Speelgoedmuseum is het onze taak om in de huidige samenleving niet enkel het spelerfgoed van Vlaanderen, maar ook dat van andere culturen te bewaren en tentoon te stellen.

TIP: ONTLEEN GRATIS HET INTERACTIEF SPEL 'Iedereen Speelvogel!' VOOR IN DE

KLAS

Plan België lanceerde in januari 2017 'Iedereen Speelvogel!', een interactief klasspel voor het **4e, 5e en 6e leerjaar** basisonderwijs over **het wereldwijde recht op spel**. Het spel kwam er in het kader van Project Speelvogel, een gezamenlijk initiatief van Plan België en het Speelgoedmuseum. In het spel zit input verwerkt van meer dan 1.600 kinderen die de tentoonstelling 'Toy stories: multicultureel spelerfgoed' bezochten.

OVER HET SPEL

Ontwikkeling/productie

De Aanstokerij vzw

Met dank aan: Heidi Lewyllie, Silke Wouters, Dorien Clycq

Doel

Leerlingen tussen 9 en 12 jaar:

- leren opkomen voor het wereldwijde recht op spel, dat jammer genoeg niet altijd gerespecteerd wordt
- staan stil bij spelstereotypes (op sociaal-cultureel vlak en wat betreft gender)
- krijgen een realistisch beeld van spel en speelgoed uit alle hoeken van de wereld.

Spelomschrijving

De speelvogel verdedigt het recht op spel voor alle kinderen over de hele wereld. Tijdens zijn reis in België wil hij een bezoekje brengen aan de klas, maar deze bijzondere vogel verstopt zich voorlopig nog in de omgeving van de school. De spelers kunnen hem vinden door tips te verzamelen over zijn locatie. Die tips winnen ze door zélf te spelen. Ze bezoeken 5 werelddelen en maken in elk werelddeel kennis met een leeftijdsgenootje dat er woont. Onderweg komen ze steeds meer te weten over spel en speelgoed.

Hoe uitlenen?

Je kan dit spel gratis uitlenen via onze uitleendienst. Meer informatie over het spel en de uitleenvoorwaarden vind je via onze website (www.speelgoedmuseum.be). Ga naar 'Speelse bezoeken – uitleendienst'.

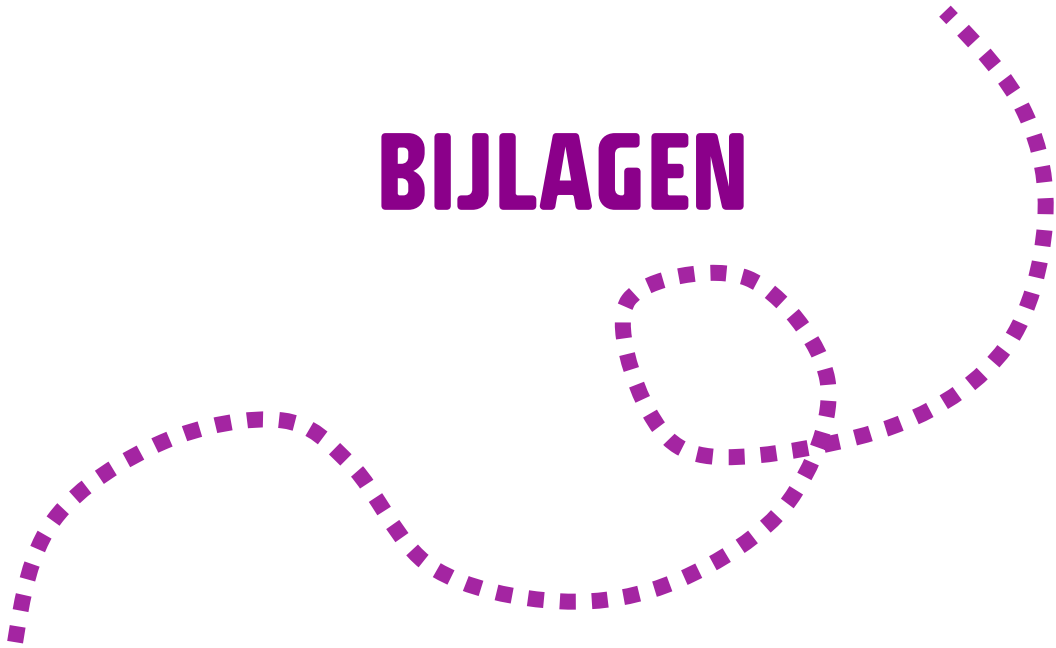
Een voorproefje

Karrewiet maakte een leuke reportage over de lancering. Je kan de reportage nog steeds online bekijken via deze link:

<https://www.ketnet.be/karrewiet/10-januari-2017-recht-op-spelen>

BIJLAGEN

INTERVIEWBLAD: HET LIEVELINGSSPEELGOED VAN ...

WAT IS JOUW **NAAM**?

WAT IS JOUW **LEEFTIJD**?

WAT IS JOUW **WOONPLAATS**?

WAT IS JOUW **LIEVELINGSSPEELGOED**?

WAAR KOMT JOUW LIEVELINGSSPEELGOED VANDAAN? (ZELFGEMAAKT, GEKOCHT OF GEKREGEN)

.....

UIT WAT VOOR **MATERIAAL** IS HET GEMAAKT?

.....

MET **WIE** SPEEL JE ER HET LIEFSTE MEE? (ALLEEN, MET VRIENDEN, MET BROER OF ZUS, ...)

.....

WAT IS JOUW **FAVORIETE PLEK** OM MET JOUW LIEVELINGSSPEELGOED TE SPELEN? (BUITEN OF BINNEN: IN DE BOOMHUT IN JE TUIN, ONDER JE BED IN JE SLAAPKAMER, ...)

.....

KAN JE NOG **ANDER SPEELGOED** OPSOMMEN WAAR JE GRAAG MEE SPEELT? GEEF **VIER VOORBEELDEN**:

.....

.....

.....

.....

INTERVIEWBLAD: HET LIEVELINGSSPEL VAN ...

WAT IS JOUW **NAAM**?

WAT IS JOUW **LEEFTIJD**?

WAT IS JOUW **WOONPLAATS**?

WAT IS JOUW **LIEVELINGSSPEL**?

HOE SPEEL JE HET SPEL?

.....

.....

HEB JE **MATERIAAL** NODIG OM HET SPEL TE SPELEN? ZOJA: WELK MATERIAAL?

.....

KAN JE HET MATERIAAL OOK **ZELF MAKEN**? (VB. VOETBALLEN MET EEN LEEG BLIKJE)

.....

MET **WIE** SPEEL JE HET SPEL HET LIEFST? (ALLEEN, MET VRIENDEN, MET BROER OF ZUS, ...)

.....

WAAR SPEEL JE HET SPEL HET LIEFST? (BINNEN OF BUITEN)

.....

KAN JE NOG **VIER ANDERE SPELLETJES** OPSOMMEN DIE JE GRAAG SPEELT?

.....

.....

VRAGEN BIJ DE SPEELGOEDFOTO

WELK **SOORT** SPEELGOED IS DIT?

.....

UIT WELK **WERELDDEEL/LAND** KOMT HET?

.....

VAN **WIE** IS HET SPEELGOED? (JONGEN OF MEISJE, WELKE LEEFTIJD, ...)

.....

HOE MOET JE ER MEE SPELEN?

.....

.....

UIT WELK **MATERIAAL** BESTAAT HET?

.....

ONDER WELKE VAN ONDERSTAANDE **SPIEGELS** ZOU JE HET SPEELGOED PLAATSEN? WAAROM?

- Spiegel van mobiliteit
- Spiegel van creativiteit
- Spiegel van het dagelijks leven
- Spiegel van samen zijn

OMDAT

.....

.....

